

Ohranimo bogastvo domačih voda

Vodotoki in površinske vode na območju občine Lendava

Őrizzük meg vizeink gazdagságát

Ujzfolyások és felszíni vizek Lendva Község területén

W | Water is environmental pearl
E | Voda je biser okolja
P | A víz a környezet gyöngye

Vízfolyások Lendván

Lendva község térsége vizekben gazdag. A felszín alatti víz és a termál-víz mellett igen sok a természetes felszíni víz és vízfolyás. Lendva Község területén lévő vízfolyások a Mura folyó vízgyűjtőjéhez tartoznak. A legjelentősebb vízfolyások a Mura folyó és a Lendva.

A Mura folyó

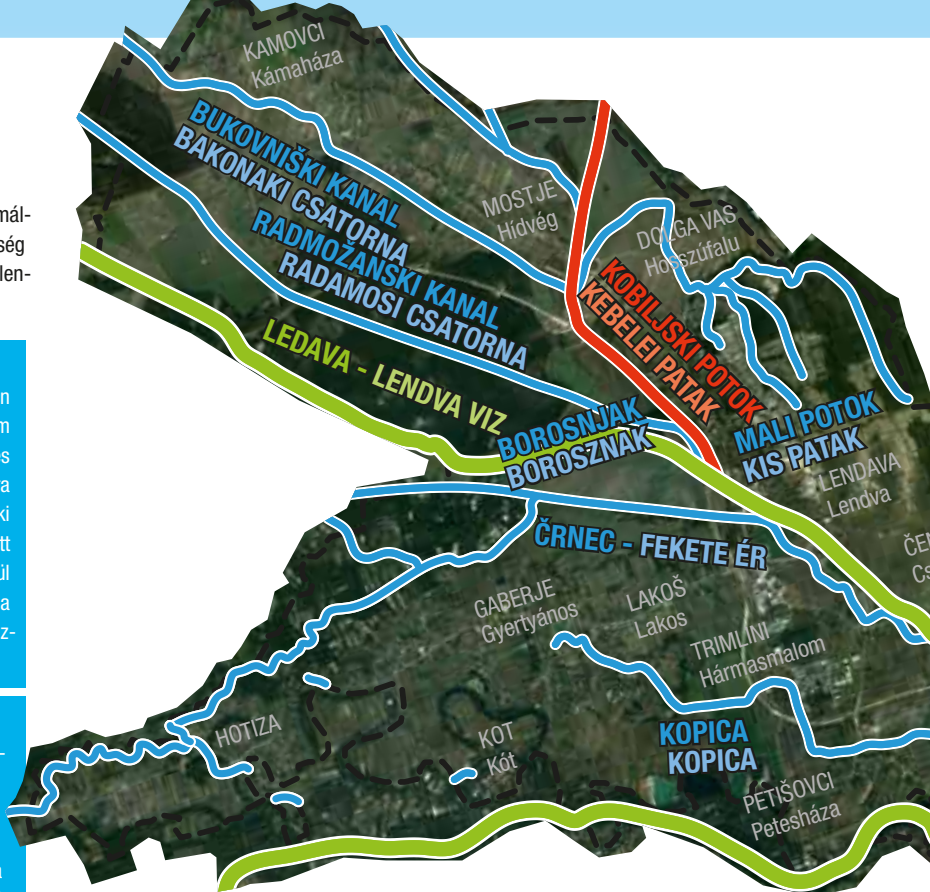
Ausztriában **ered** és Horvátországban Légrádnál, illetve Magyarországon Barcsnál torkollik a Drávába. **Összhossza:** 445 km (ebből 98 km Szlovéniában van). **Rövid leírás:** A Mura vízgyűjtője lefedi a teljes Muravidéket. A Mura folyó kimagasló szereppel bír az ökoszisztémára és az emberek életére. **Érdekesség:** A legjobban megőrzött síkvidéki folyó Szlovéniában, jól megőrzött artéri sávval. A legnagyobb megőrzött artéri erdők (ligetek) Szlovéniában. A legtöbb holtág, valamint rendkívül sokszínű növény- és állatfajok találhatók itt. A Mura vízbőségével táplálja a felszínalatti vizeket, melyeket a Muravidéken az ivóvíz ellátására használunk. A NATURA 2000 keretében védett.

Lendva

Ausztriában **ered** és Magyarországon torkollik a Kerkába, amely a horvátországi hármashatárnál torkollik a Murába. **Összhossza:** 76 km (ebből 68 km Szlovéniában van). **Rövid leírás:** A Lendva patak a Mura jelentősebb mellékvízfolyásai közé tartozik. **Érdekesség:** Ropoča térségében a Lendva a Lukaj patakkal együtt a mesterséges Lendva-tóba torkollik. A Lendva-tó egyetlen lefolyása Krašičiban ismét a Lendva-patak.

A többi vízfolyás Lendva község területén

Kebele patak | Radamosi patak | Bakonaki patak | Kopica és mások.

OCENJENO EKOLOŠKO STANJE VODOTOKOV: A VÍZFOLYÁS ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOTÁNAK ÉRTÉKELÉSE:

- ZMerno / MÉRSÉKELT**
- SLABO / GYENGE**
- NEOCENJENI VODOTOKI / NEM ÉRTÉKELT VÍZFOLYÁSOK**
- OBČINSKA MEJA / KÖZSÉGHATÁR**

Vodotoki v Lendavi

Območje občine Lendava je bogato z vodnimi viri. Poleg podtalnice in termalne vode teče veliko naravnih površinskih voda in vodotokov. Domači vodotoki spadajo v porečje reke Mure. Najpomembnejša vodotoka sta reka Mura in Ledava.

Reka Mura

Izvira v Avstriji in se na Hrvaškem pri Legradu, oz. na Madžarskem pri Barcsu izliva v Dravo. **Skupna dolžina:** 445 km (od tega 98 km v Sloveniji). **Kratki opis:** Porečje reke Mure obsega celotno Prekmurje. Funkcija reke Mure za ekosistem in življenje ljudi je izjemna. **Zanimivost:** Je najbolje ohranjena nižinska reka v Sloveniji z dobro ohranjenim poplavnim pasom. Ohranjene so največje površine poplavnih gozdov (logov) v Sloveniji. Tukaj je največ mrtvic ter izredna pestrost rastlinskih in živalskih vrst. S svojo vodno kapaciteto Mura napaja podzemne vode, ki jih v Prekmurju uporabljamo za oskrbo s pitno vodo. Zaščitena je v okviru NATURA 2000.

Ledava

Izvira v Avstriji in se na Madžarskem izliva v Veliko Krko, ki se na tromeji s Hrvaško izliva v Muro. **Skupna dolžina:** 76 km (od tega 68 km v Sloveniji). **Kratki opis:** Reka Ledava spada med pomembnejše pritoke reke Mure. **Zanimivost:** V Ropoči se Ledava skupaj z Lukaj potokom izlije v umetno ustvarjeno Ledavsko jezero. Edini iztok Ledavskega jezera v Kraščih je ponovno reka Ledava.

Ostali vodotoki na območju občine Lendava

Kobiljski potok | Radmožanski potok | Bukovnica | Kopica in drugi.

Lendván körülvesz bennünket a vizek sokfélesége. Együtt élünk a vízzel.

Őrizzük meg, hiszen a víz maga az élet. A víz mi vagyunk.

Vizeink holnap...

A jövőben a vizek gazdagsága számunkra...

... azt diktálja, hogy kezdjük el felismerni vizeink jelentőségét és helyettesíthetőségét és ezeket a felbecsülhetetlen javakat védjük és óvjuk már ma is. A jövő és a természet könnyen szembesíthet bennünket először a minőségi víz szükséges mennyiségének csökkenésével, majd később még a hiányával is.

Mit tehetünk a vizek és vízfolyások megőrzésének érdekében?

- A medreket és a vízpartot őrizzük meg természetes állapotukban.
- A nedves élőhelyeket (mocsarakat) ne szárítsuk ki és ne töltsük fel.
- A vízfolyás partján és a nedves élőhelyeken ne irtsunk (ne vágjuk ki a fákat, ne égessük fel, ne szántsuk fel, stb.).
- A természet megőrzésével védjük az ivóvizet is, ezért nem gyorsítjuk fel a víz folyását a mederben.
- Az ártéri erdővel gazdálkodjunk természetesen, tehát hagyományos módon.
- A holtágakba ne telepítsünk idegen halfajtákat.
- Ne dobjunk el a hulladékot a természetben.

Hogyan akadályozhatjuk meg az idegen fajták terjedését?

- A gáz és a kerti növényi maradványokat mindig a kerti komposztba tegyük és ne a természetbe.
- Figyelje a kertjének környékét. Ha észreveszi, hogy némelyik növény a kerten kívül terjed, gyökérrel együtt távolítsa el.
- Az akvárium állatokat ne telepítse a vízfolyásokba és egyéb vizekbe.

Mindent, amit megtehetünk a vízi kincsünk megőrzése érdekében, tegyük meg már ma.

Az élőlények sokféleségét őrizzük meg vizeinkben a jövőben is.

A vizek biológiai sokfélesége (biodiverzitása) - képszerősítve ezt a fogalmat úgy írhatjuk le, mint »az élőlények élethű sokféleségét a vizekben« - napjainkban és a jövőben is nagy kihívást jelent. Ily módon a megfontolt és természetközeli bánásmóddal megőrizhetjük a legkülönbözőbb halfajták sokféleségét, a gazdag életteret, valamint az »élő« vízfolyásokat és felszíni vizeket, amelyek Lendván körülvesznek bennünket és részei a környezetünknek, amelyben élünk.

A vízfolyások természetes medrei a felszín alatti vízkészletünket gazdagítják

A felszíni vizek – vízfolyások, vizes élőhelyek, holtágak és egyéb vizek – nagy hatással vannak a felszín alatti vizekre, amelyből az ivóvizünket nyerjük. A felszíni vizek beszivárognak és így gazdagítják a vízkészletet. Száraz időszakban kiemelt jelentőségű a felszín alatti víz utánpótlása a holtágakból, nedves élőhelyekből, stb.

Kanyargósabb meder - jobb ökoszisztéma - gazdagabb felszín alatti vízkészlet

Ha megőrizzük a nedves élőhelyeket, a holtágakat és a folyók természetes medrét, melyek kanyargósabbak és ezért a víz folyása lassúbb, jobbá tesszük az ökoszisztémákat, valamint gazdagabbá a felszín alatti vízkészletet, és kevesebb gondunk adódik a száraz időszakokban.

U Lendavi nas obdaja pestrost voda. Z njo živimo.

Ohranimo jo - saj voda je življenje. Uoda smo mi.

Pestrost živih bitij v naših vodah tudi v prihodnje

Biodoverziteteta voda, slikovito bi lahko ta pojav opisali kot »življenjska pestrost živih bitij v vodah«, danes in v prihodnje predstavlja velik izziv. S premišljenim in naravi prijaznim ravnanjem tako lahko ohranimo pestrost najrazličnejših vrst rib, bogat habitat ter »žive« vodotoke in površinske vode, ki nas v Lendavi obdajajo in so del našega okolja v katerem bivamo.

Naravne struge vodotokov bogatijo našo podtalnico

Površinske vode - vodotoki, mokrišča, mrtvice in ostale vode - imajo velik vpliv na podtalnico iz katere črpamo našo pitno vodo. Vse površinske vode pronicajo in tako bogatijo podtalnico. V času suše je bogatenje podtalnice z mrtvicami, mokrišči ipd. izrednega pomena.

Bolj vijugast tok - boljši ekosistem - bogatejša podtalnica

Če ohranjamo mokrišča, mrtvice in naravne struge rek, ki so bolj vijugaste in je tok vode zato počasnejši, bomo izboljšali ekosisteme ter imeli bogatejšo podtalnico in manj težav v sušnih obdobjih.

Naše vode jutri ...

Bogastvo voda v prihodnje nam ...

... narekuje, da se pričnemo pomena in nezamenljivosti naših voda zavedati in to neprecenljivo dobrotno odločno varujemo in ščitimo že danes. Prihodnost in narava nas lahko soočita najprej z zmanjšanjem, nato pa še s pomanjkanjem potrebnih količin kakovostne vode.

Kaj lahko storimo za ohranitev voda in vodotokov?

- Struge in obrežja voda ohranimo v naravnem stanju.
- Mokrišča (močvirja) in mrtvice ne izsušujemo in ne zasipavamo.
- Obrežja vodotokov in mokrišča ne krčimo (ne izsekamo, požigamo, zaorjemo ipd).
- Z ohranjanjem narave varujemo tudi pitno vodo, zato ne pospešujemo toka vodotokov.
- Z gozdom v poplavnem območju gospodarimo sonaravno, torej na tradicionalen način.
- V mrtvice ne naselimo tujerodnih vrst rib.
- Ne odmetavamo odpadkov v naravo.

Kako lahko preprečimo širjenje tujerodnih vrst?

- Plevel in ostanke rastlin z vrta vedno odlagajte na kompost na vrtu in ne v naravo.
- Opazujte okolico vašega vrta. Če opazite, da se nekatere rastline širijo izven vrta, jih čim prej izpulite, skupaj s koreninami.
- Akvarijske živali ne naseljujte v vodotoke in ostale vodne površine.

Use, kar lahko naredimo za ohranitev našega vodnega bogastva, naredimo že danes.

Környezetünk és vízfolyásaink részére a jövőben a legnagyobb kihívást az alábbiak jelentik....

Az ipar és a háztartások hatásai

A termelői és szolgáltatási tevékenységek a gyáripár berendezéseiből szennyvizeket választanak ki, amelyek terhelik környezetünket. A vizek járulékos szennyezéséhez nagyban hozzájárulnak a lakosok is mindennapos életmódjukkal (pl. veszélyes anyagok használatával a mezőgazdaságban, a vegyszerek használatával a háztartásban és a forgalommal).

Hidromorfológiai változások

A felszíni vizek jelentős terheléseit okozzák a szennyvizek nem ellenőrzött kifolyásai, vagy a vizek visszatartása és túl gyorsan történő lefolyása a szabályozott és csatornázott medrekben. Nagyon negatív hatású a földek kiszáritása, a szabályozások és a parti sáv használata.

A parti sávnak ugyanis jelentős vízfolyást védő és tisztító szerepe van.

Biológiai terhelések

A biológiai terhelések közvetlen hatással lehetnek a vízi organizmusokra, azok minőségére és mennyiségére. Leggyakoribb az idegen fajok bevitel, amelyek a hazai fajokkal versenyre kelnek az élelemért és az élettérért. Külön kihívás lesz a biológiai terhelések, mindenekelőtt az idegen fajok bevitelének csökkentése a vízbe.

Beavatkozások a térségbe

A tervezett infrastruktúra létesítmények a jövőben újra átförmálják majd a felszíni vizeket és beavatkoznak a felszín alatti víz vízjárásába. Kulcsfontosságú, hogy a jövőben a vízfolyásokra minél kisebb hatásokat, valamint a vízmennyiségek szétosztását tervezzük, valamint már előre felkészüljünk a lehetséges hatások enyhítésére szolgáló beavatkozásokra.

6

A Vízyűjtő-gazdálkodási terv egy nemzeti dokumentum, amellyel Szlovénia meghatározta a vizekkel való bánásmódot és amelyben meghatározásra került, hogy 2015-ig el akarjuk érni a vizek jó állapotát. A kitűzött vízyűjtő-gazdálkodási terv megvalósításához kölcsönös és összehangolt együttműködésre van szükség minden szinten. A vízkészletek védelme és a vizek minőségének megőrzése és javítása szempontjából a környezetünkkel való bánásmódunk felbecsülhetetlen értékű.

Največje izzive za naše okolje in vodotoke v prihodnje predstavljajo ...

Uplivi industrije in gospodinjstev

Proizvodne in storitvene dejavnosti iz industrijskih naprav odvajajo odpadne vode, ki obremenjujejo naše okolje. K dodatnemu onesnaževanju voda veliko prispevamo tudi prebivalci s svojim vsakodnevnim načinom življenja (npr. z uporabo nevarnih snovi v kmetijstvu, uporabo kemikalij v gospodinjstvu in s prometom).

Hidromorfološke spremembe

Pomembne obremenitve na površinskih vodah povzročajo nenadzorovano izpuščanje odpadne vode ali zadrževanje vode in prehitro odtekanje po reguliranih in kanaliziranih strugah. Zelo negativen vpliv ima osuševanje zemljišč, regulacije in raba obrežnega pasu. Obrežni pas ima namreč pomembno zaščitno in očiščevalno funkcijo vodotokov.

Biološke obremenitve

Biološke obremenitve lahko neposredno vplivajo na vodne organizme, njihovo kakovost in številčnost. Najpogosteje je to vnos tujerodnih vrst, ki za hrano in življenjski prostor tekmujejo z domačimi vrstami. Poseben izziv bo zmanjšanje bioloških obremenitev, predvsem vnosa tujerodnih vrst v vode.

Posegi v prostor

Načrtovani infrastrukturni objekti bodo v prihodnje na novo preoblikovali površinske vode in posegli v režim podzemnih voda. Ključnega pomena je, da v prihodnje načrtujemo čim manjše vplive na vodne tokove in prerezporejanje vodnih količin ter vnaprej predvidimo protiukrepe za ublažitev možnih vplivov.

Načrt upravljanja voda je nacionalni dokument s katerim je Slovenija opredelila svoja ravnanja z vodami in v katerem je opredeljeno, da želimo do leta 2015 doseči dobro stanje voda. Uresničitev zastavljenega Načrta upravljanja voda narekuje vzajemno in usklajeno sodelovanje na vseh nivojih. Za varovanje vodnih virov ter ohranjanje in izboljševanje kakovosti voda smo neprecenljivi prav ljudje in naše ravnanje z okoljem.

Varujmo vodne vire in vodne površine.

Varčujmo s pitno vodo.

Zmanjšajmo tlakovane površine, uporabo gnojil in pesticidov ter količino smeti.

Ne onesnažujmo okolja.

Sporočajmo na Center za obveščanje v primeru nenavadnih dejavnosti in izlitju nevarnih snovi.

Skrbimo za prihodnje vodne dobrine.

Danes je naše vodno bogastvo še veliko.
Naj tako tudi ostane.

W | Water is environmental pearl
E | Voda je biser okolja
P | A víz a környezet gyöngye

Védjük a vízkészleteket és a vízfelületeket.

Takarékoskodjunk az ivóvízzel.

Csökkentsük a burkolt felületeket, a műtrágyák és növényvédőszernek használatát, valamint a hulladék mennyiségét.

Ne szennyezzük a környezetet.

Jelentsünk a Tájékoztató Központnak a szokatlan tevékenységekről és a veszélyes anyagok kifolyásáról.

Gondoskodjunk a jövőbeni vízi javakról.

Ma még a vízi gazdagságunk nagy.
Maradjon is ilyenek.

EKO-PARK d.o.o. Lendava - ÖKO-PARK Kft. Lendva
Trg Ljudske pravice 5, SI-9220 Lendava, Slovenija
T: +386 (0)2 577 62 86 | F: +386 (0)2 577 62 84
info@eko-park.si | www.eko-park.si

